

Поштарина плаћена у готову.

Год. 17. БЕОГРАД — септембар и октобар 1936. Св. 5

ГЕОМЕТАРСКИ И ГЕОДЕТСКИ ГЛАСНИК

Орган Удружења Геометара и Геодета Краљевине Југославије
Адмирала Гепрата 68 **БЕОГРАД** Адмирала Гепрата 68

Уредништво и
администрација
Гепратова ул. 68

Власник за Гл. управу
МИЛАН МРАВЉЕ н. посланик.
Уредник ДИМИТРИЈЕ МИ-
ЛЧИЋ, геометар

Издаје у два ме-
сеца једанпут.
Поједини број
10.— дин.

Pokrovitelj međunarodnog sastanka geometara
DUŠAN LETICA,
ministar finansija.

Međunarodni dani u Beogradu

Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije primilo je na završnoj sednici Stalnog odbora Međunarodnog saveza geometara, održanoj dne 1. septembra 1935. u paviljonu za konferenciju Svetske izložbe u Brislu, časnu i odgovornu dužnost da bude domaćin ovogodišnjeg Međunarodnog sastanka geometara u prestonici Jugoslavije.

Od toga časa vršene su planski i intezivno pripreme, koje iziskuje organizacija ovako velikog stila. Bio je u pitanju prestiž Udruženja, cele struke i same nacije.

Mandat koji je dalo naše Udruženje svojoj glavnoj upravi a ona svojim delegatima: da primivši u goste Međunarodni savez geometara, podvuče ideju široke međunarodne kolegijalnosti, manifestacije stručne misli i međusobnog upoznavanja metoda rada kao i staleških prilika, izvršen je u celosti. Deset meseci pre sastanka izrađen je u sporazumu sa predsedništvom Saveza detaljni program. Bila je to velika smelost za nas, još mladog člana Međunarodnog saveza, ali je zato i uspeh velik.

Dani od 30. avgusta do 6. septembra ove godine bili su dani rada na označenom polju a podjedno i dani slavlja. U toku izlaganja ovoga članka videćemo iz pismenih zahvalnica iskreno zadovoljstvo svih stranih delegacija bez razlike. Isto tako se i strana stručna štampa izražava o sastanku sa puno priznanja. Kolege iz raznih zemalja, očarani slovenskom gostoljubivošću i lepotama naše zemlje, priznaju nam svi bez izuzetka da među brojnim dosadanjim zborovanjima Saveza po spontanosti srdačnosti uojom smo primili goste i po dostojanstvu priredaba, stojimo na jednom od prvih mesta.

Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije izvršilo je u delokrugu svoje struke jednu nacionalnu dužnost predstavivši nas državama Evrope u slici, koju napori naše otadžbine na svim poljima delatnosti ljudskog duha a napose stručni rad geometara zaslužuju.

Kod izvođenja zadatka ukazana je Udruženju obilna pomoć

sa mnogih merodavnih mesta. Osobito nam je ugodna dužnost da na ovom mestu zahvalimo pokrovitelju sastanka, gospodinu Dušanu Letici, ministru finansija, koji je vlastitom inicijativom, uz lično sudelovanje i sa obilnom potporom omogućio izvođenje našeg zadatka. Zatim gospodinu Svetozaru Stankoviću, ministru poljoprivrede, kao i gospodinu Vladi Iliću, predsedniku Gradskog poglavarstva u Beogradu.

Nedelja 30. avgusta.

Dolazak delegacija. Pretpostavljali smo da će samo časnici i članovi komisije doći ranije tj. pre 2. septembra, koji je dan

Gosti na izlazu sa železničke stanice.

bio po programu utvrđen kao početak beogradskih priredaba. Na izričitu želju predsedništva Federacije nisu bile predviđene nikakve svečanosti za dane zasedanja komisija 31. avgusta i 1. septembra. Međutim već u toku dana 30-VIII stigle su gotovo sve delegacije u punom broju. Naši su se gosti sakupili tri dana ranije nego što je to službeni program predviđao.

Vedar letnji dan raspoložio je pri dolasku putnike koje je u toku putovanja pratila kiša. Članovi Priređivačkog odbora dočekivali su sve delegacije, a uz njih i one kolege koji znaju jezik odnosno narodnosti. Odmah je prostrujao duh vesele kolegijalnosti, za čas smo se osećali kao stari znanci.

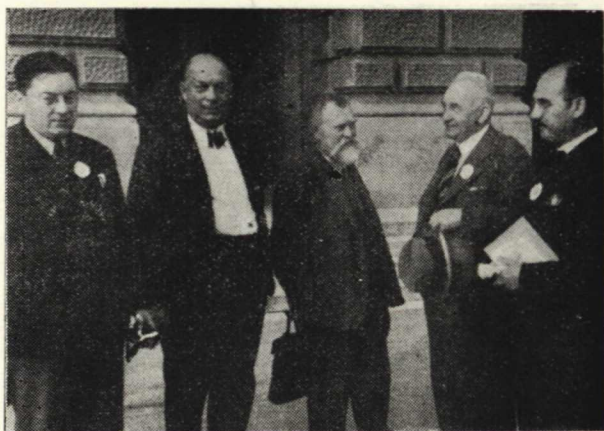
Sastav delegacija:

Danska: Kai Hendriksen, načelnik Ministarstva poljoprivrede, Kopenhagen; gospođa Gerda Hendriksen, Kopenhagen;

Engleska: H. C. Cole, pukovnik, predsednik Međunarodnog

saveza geometara, London; Sir Charles Gott, načelnik Ministarstva građevina u penziji, potpredsednik Saveza, London; A. H. Killick, major, generalni sekretar Saveza, London; g-đica Clara Baumann, tumač, London; g-đica Edna Rutland, sekretarica, London;

Francuska: Leopold Baron, predsednik sekcije Nansy; gospođa Madleine Baron, Nansy; René Danger, počasni predsednik M.S.G., direktor časopisa francuskih geometara, Pariz; Maurice Delahaye, predsednik Udruženja geometara Normandije, Le Havre; gospođa Delahaye, Le Havre; Georges Fintz, predsednik Udruženja geometara Elzasa i Lotaringije, Strasburg; Raymond Martin, predstavnik juniora, Pariz;

Čehoslovačka delegacija.

Italija: Ezio Fanti, potpredsednik M.S.G.;

Poljska: Wladyslaw Surmacki, pukovnik, potpredsednik M.S.G., Varšava;

Rumunija: Adam Cucu, ing., inspektor katastra, Temišvar; g-đica Dojna Cucu, Temišvar;

Švedska: Patrik Mogensen, inspektor katastra Stokholm; gospođa Mogensen, Stokholm;

Čehoslovačka: Ing. Vladimír Filkuka, počasni konzul Jugoslavije, Brno; gospođa Filkuka Brno; Dr. ing. Vaclav Kolomaznik, savetnik Ministarstva, Prag; Ing. Vojtech Kural, geometar, Prag; Dr. ing. Joseph Petrik, profesor Univerziteta, Prag; Ing. Jaroslav Pudr, savetnik, Prag; g-đica Ing. Marija Hadincova;

Jugoslavija: Dr. Zvonimir Kralj, načelnik Ministarstva finansija, Beograd; Ing. Dragmio Bošković, asistent Tehničkog fakul-

teta Univerziteta, Beograd; Kamilo Ivon, savetnik, šef katastarskog oteka Finansijske direkcije, Zagreb; Džemal Dalipagić, geometar, Beograd; Ing. Aleksandar Kostić, izaslanik Ministarstva finansija Beograd.

Izvinili su se zbog nedolaska: Švajcarska, Belgija, Letonija. Delegati ovih zemalja bili su sprečeni bolešću.

Čar drugarstva ljudi iste struke počeo je da deluje neodoljivo. Nismo ih mogli prepustiti same sebi premda za taj dan nije postojao nikakav pisani program. Kad su se gosti iza napornog puta posle podne odmorili, pozvali smo ih u šetnju zbog razgledanja okoline Beograda, a oni su se radosno oda-

Pretsednik R. Danger otvara sednicu Katastarske komisije.

zvali. Većina delegata prisustvovala je zajedničkoj intimnoj večeri u hotelu Palas.

Ponedeljak 31. avgusta.

Sednica katastarske komisije. Dan 31. avgusta bio je posvećen radu katastarske komisije. U sedničkoj sali Tehničkog fakulteta sakupio se uz članove komisije znatan broj stranih i domaćih učesnika, jer je to bio početak rada beogradskog sastanka. Domaće su kolege s interesovanjem pratile raspravljanja

u tri jezika (engleski, francuski, nemački) preko tumača, gospođice Clare Baumann. A ona je briljirala kao i na ranijim zborovanjima hvatajući nepogrešivo reči govornika bilo u kojem jeziku i reproducirajući govor tačno u ostala dva jezika.

Ing. Maurice Delessert, profesor univerziteta u Ženevi, predsednik komisije, boluje već duže vremena. U dva pisma Priređivačkom odboru izricao je nadu da će doći u Beograd. Bolest je bila jača od njegove žive želje i on nije došao. Stoga je sastanak otvorio predsednik Međunarodnog saveza geometara H. C. Cole pozdravivši prisutne i zamolio ih da izaberu predsednika sednice. Po predlogu jugoslovenske delegacije izabran je

Predsednik Priređivačkog odbora pozdravlja strane učesnike.

za predsednika René Danger, naš stari poznanik i prijatelj. Zapisnik sednice vodio je Raymond Martin, sekretar katastarske komisije.

Posle konstituisanja, u momentu otvaranja rada, pozdravio je u ime Priređivačkog odbora strane kolege dobrodošlicom Dr. Zvonimir Kralj, zaželevši im da se ugodno osećaju u našoj sredini i da zborovanja kako komisija tako i Stalnog odbora budu uspešni i korisni po struku.

Izveštaj sekretara saopštio je da je prethodna sednica Katastarske komisije održana 2. februara 1936. u Parizu. Pošto se je dugogodišnji predsednik komisije Dr. Hegg, profesor univerziteta u Lozani, zahvalio na toj časti, bio je izabran za predsednika ing. Maurice Delessert. Kako je i izvestioc, odnosno sekretar René Danger podneo ostavku, pristupilo se popunjavanju tog mesta. Našlo se je kao shodno i potrebno da budu dva

izvestioca-sekretara, jer postoje dve serije sabranih dokumenata i to u Londonu i Parizu. Stoga je za parisku centralu izabran Raymond Martin, a za londonsku V.L.O. Sheppard, bivši direktor egipatskog katastra.

Rešeno je da zvanično ime komisije bude „Centrala za obaveštenja o katastru“.

Prvi zadatak komisije je prikupljanje zakonodavstva, ugleda i obrazaca o katastru i zemljišnim knjigama. Izveštaj sekretara konstatuje da tomu nisu udovoljila udruženja — članovi Poljske, Švedske i Čehoslovačke. Naprotiv je konstatovana radosna pojava da su obećale svoje priloge nezačlanjene zemlje kao Austrija, Čile, Nemačka, Mađarska, Portugalija, Rumunija, Španija i Turska.

Ukazala se potreba da ostanu i dalje dve centrale, u Londonu i Parizu, ali da bude među njima najživlja saradnja. Zbirka katastarskih dokumenata u Londonu čini danas integralni deo Vojnog geografskog instituta vlade Nj. V. Kralja Velike Britanije. Arhiva takvih dokumenata u Parizu uživa gostoprimstvo Ministarstva finansija koje je odredilo jednog svog činovnika da ju čuva u njegovim prostorijama, i da ju sređuje i proučava.

Dalje je na sednici rešeno da se ugledi planova i skica po mogućstvu nabavljaju u dva primerka. Ako to ne bude moguće jedna će centrala slati drugoj fotografske kopije.

Konkretna odluka sednice stilizovana je u apelu svim udruženjima — članovima da izrade monografiju o svom katastru, zemljišnim knjigama u pravnim odnosima na zemljištu.

Zbog preglednijeg razumevanja ponovićemo ukratko faze kroz koje prolazi katastarska komisija, od svog postanka kao i stepene njenih metoda rada, premda je o njima već češće govoreno u Glasniku.

Misao o mestu (centrali ili arhivi) koja bi sadržavala podatke svih zemljišnoknjižnih i zemljišnih katastara sveta silno je privlačila i zatalasala je redove Federacije već odavno. Otud bi se mogli dobiti odgovori na sva tehnička i pravna pitanja struke. Krilatica: prikupiti podatke, urediti ih i izneti najbolji tip kao ugled, također je jasna i prosta. Ali se u praksi pokazalo da je to težak i dugotrajan put. Sem aparata za prevođenje trebalo bi k tomu stručan personal, koji bi se isključivo posvetio ovoj zadaći.

Katastarska komisija još nije potpuno završila ni prvu etapu svog programa. Premda je mnogo postignuto, još nisu prikupljena sva željena dokumenta. Da bi se ubrzao rad u drugoj etapi

upoređivanju raznih sistema, pala je prilikom Londonskog kongresa 1934 ideja o postupku sa upitnim tabacima. Imala su se postaviti osnovna pitanja i tražiti odgovori po njima. Tako je na sastanku u Brislu 1935 osvanuo upitni tabak Sir Ernesta Dowstona i V. L. O. Shepparda. Bio je odviše engleski, nerazumljiv kontinentalcima. Pobjijali su ga Dr. Louis Hegg i René Danger. Oni su izneli svoj zasebni upitni tabak na sednici 2. II o. g. u Parizu.

Iz izveštaja sekretara komisije vidimo da su nastojanja spomenutih uglednih stručnjaka pohvaljena, većini (kontinentalcima) je bio bliži francusko-švajcarski tabak, ali je način upore-

Scena sa sednice Katastarske komisije.

divanja katastarskih sistema pomoću questionaira ipak zabačen. I to iz vrlo uočljivih razloga, koje ćemo po tekstu izveštaja malo docnije citirati. Na sednici je doneta odluka da se umoli svako-udruženje-član, kao i zvanična mesta nezačlanjenih zemalja neka bi izradili kratku *monografiju* svog katastarskog sistema (u najširem značenju reči) držeći se ove podele: pravni sistem, tehnički principi, administrativni principi. Prednosti ove procedure jesu sledeći: a) Sabrani ugledi i obrasci moći će se istraživati i analizirati neposredno bez prevođenja, jer će na osnovu monografije biti poznate glavne konture odnosnih sistema, kao i osnovi pravnih i administrativnih principa, po kojima su izrađeni b) Glavne svrhe svakog katastra postaće uočljive, moći će se kategorisati i grupisati po sličnosti svojih fundamentalnih ideja. U tom momentu će se moći izraditi upitni tabak, kad sve te

ideje budu konstatovane a pojedine će zemlje moći da daju mnogo preciznije odgovore nego po tabaku s opštim pitanjima. c) Monografije bi se mogle publikovati u celosti ili izvodu. Time bi već bilo dobiveno delo, koje bi moglo vrlo korisno služiti državnim vladama i pojedinim stručnjacima.

Taj svoj predlog i odluku dostavila je komisija preko Generalnog sekretara svim udruženjima i centralnim katastarskim nadležstvima.

Naše Ministarstvo finansija, Odeljenje katastra i državnih dobara, odazvalo se je ovom apelu izdajući prilikom beogradskog sastanka brošuru o katastru, zemljišnim knjigama i agrarnoj reformi. (Le cadastre, le livre foncier et la reforme agraire). Brošura je postigla svoju svrhu. Na sednici 31. VIII. o.g. sve su se delegacije o njoj izrazile s najvećim priznanjem. Nestor geodetskih pisaca profesor Dr. Eduard Doležal, molio je pismeno iz Beča da mu se dostavi jedan primerak za ličnu upotrebu, a V. L. O. Sheppard, koji na žalost, nije mogao prisustvovati beogradskoj sednici premda je njezin drugi izvestioc, nazvao ju je u pismu od 28 X. o. g. izvanrednom, izrazivši želju da tim primerom pođu i druge države. Državna biblioteka u Londonu tražila je jedan primerak za svoju kolekciju. „Journal des Géomètres Experts et Topographes Français“ navodi: „Ovaj rad sadrži dragocena obaveštenja, izvršenje i stanje napredovanja triangulacije, detaljnog premera i nivelmana na teritoriji Kraljevine Jugoslavije. K tomu je dodat mali istorijski pregled metoda i instrumenata u upotrebi, organizacije zemljišnih knjiga i personala. Deo, koji se odnosi na agrarnu reformu i parcelaciju velikih poseda, vrlo je originalan. Sve u ovom, vrednom pažnje, izdanju, pokazuje da teži ka modernoj administraciji a što se pak rezultata tiče, oni stavljaju Jugoslaviju na nivo najnaprednijih naroda Evrope“. Direktor Državne srednje tehničke škole u Beogradu zamolio je Ministarstvo finansija da se geometarskom oteku ustupi sto primeraka knjige s motivacijom: „Knjiga bi se upotrebila kao štivo iz francuskog jezika za učenike treće i druge godine geometarskog oteka. Učenici bi od knjige imali dvostruke koristi: naučili bi mnoge stručne izraze na francuskom i upoznali bi se sa pitanjima iz svoje struke koja se odnose na našu zemlju“.

Pošto je primljen i overen zapisnik sednice od 2-II o. g. u Parizu saopštio je sekretar katastarske komisije Raymond Martin da su poslala monografije o katastru stručna udruženja

sledećih zemalja: Engleska, Francuska, Holandija, Jugoslavija i Švedska. Od nećlanica poslale su centrali u Londonu katastarska dokumenta: Austrija, Rumunija, Čile, Španija, Portugalija i Nemačka.

Posle izveštaja i saopštenja generalnog sekretara rezimirao je predsednik René Danger situaciju kako sledi: 1) Katastarska komisija nalazi se u stadiumu prikupljanja materijala, dokumenta i podataka preko zemalja čija su udruženja članovi federacije, a eventualno i iz zemalja koje nisu zastupljene u federaciji; 2) Već prikupljeni materijal proučava se u glavnim crtama i upoređuje se s gledišta administrativnog, juridičkog i tehničkog.

Pošto su delegati Italije i Jugoslavije izložili svoja gledišta, uzeo je ponovo reč predsednik i objavio da bi po zamisli inženjera Maurice-a Delessert-a, stvarnog predsednika komisije, trebalo da se na današnjoj sednici raspravlja o izjednačenju konvencionalnih znakova.

Ovo pitanje ima posebno značenje pošto delom spada u katastarsku komisiju ali isto tako interesuje geometre kod urbanističkih radova kao i geometre za premer građevina.

U debati gde su učestvovali pretstavnici svih delegacija došlo se do odluke da katastarska centrala ima do narednog sastanka komisije izraditi uporedne tabele konvencionalnih znakova raznih država i sistema.

Major Killick je upozorio da u Engleskoj postoji takav katalog s konvencionalnim znakovima za celu Britansku Imperiju. Taj katalog bi morao poslužiti centralnoj komisiji kod izrade komparativnih tabaka. Komisija je odlučila da se kod toga rada pridržava sledećih načela: a) Konvencionalni znakovi moraju imati maximum jasnosti, a zapremati minimum prostora na planu; b) Oni treba da budu jasni i čitki za sve koji se služe njima; c) Oni moraju biti frapantno slični objektu koji pretstavljaju.

Predsednik u smislu direktiva koje je pismeno saopštio ing. Maurice Delessert stavlja na dnevni red diskusiju o metodama i instrumentima katastarskih radova. Jugoslavenska delegacija predložila je da se pitanje instrumenata posmatra s gledišta kako je to usvojeno kod Međunarodne geodetske unije.

Za izvesne geodetske radove, za izvesne svrhe i pod izvesnim okolnostima utvrđuje se potrebna tačnost. Svaki instrument koji daje traženu tačnost uvažujući ekonomisanje (vreme i novac) smatra se da je dobar i preporučljiv za tu vrstu poslova.

Stoga se ne bi smelo, a federacija nema za to ni sredstava,

ispitivati i upoređivati pojedine instrumente raznih sistema i fabrika. Zamolio je češku delegaciju čiji je šef član unije da potvrdi ovo gledište. Predsednik je ocenio oba gledišta tj. prvo o konkurenciji konstrukcija i druge o utvrđivanju tačnosti pa je predložio sednici da od pojedinih udruženja — članova traži mišljenja i sledeće podatke: a) Metoda rada, b) koje instrumente upotrebljavaju i c) kakve rezultate dobivaju.

Članovi Katastarske komisije posle sednice.

Pošto je već bilo odmaklo vreme predsednik je zaključio sednicu time da se nastavi sledećeg dana u 10 časova pre podne.

Drugarsko veče na Dedinju. Posle podne 31. avgusta neki su se gosti odmarali a neki su na svoju ruku razgledavali Beograd i beogradske radnje. Posle smo saznali da su Engleze i Francuze naročito interesovali ostaci starog Beograda. Gospođe su posetile radnje sa nacionalnim vezovima i kućnim radovima, gde su kupovale predmete za uspomenu na boravak u Jugoslaviji.

Van programa improvizirana je u 20 časova zajednička večera na Dedinju u lokalu „Dedinje“. Strani gosti došli su u punom broju a uz njih i mnogobrojni domaći kolege. Nisu određivana nikakva počasna mesta, ali je zato raspoloženje počelo od prvog momenta i raslo do kulminacije drugarskog veselja. Nisu bili predviđeni nikakvi govori, ipak je izazvan po našim geometrima predsednik Priređivačkog odbora izrekao sledeću zdravicu na francuskom jeziku: „Dragi kolege! Svako zvanje ima svojih neugodnosti i teškoća, ali isto tako svako zvanje ima

svoju filozofiju, svoju poeziju i svoje ideale. Uvek sam nastojao da Vam ukazujem na lepe strane geometarske profesije. Ima već 4 godine što Vam u člancima i raspravama govorim o Međunarodnom Savezu geometara, jer je to prizma kroz koju se gleda naše zvanje sa svoje najlepše i najsvetlije strane. Smatram da su neposredni kontakt i živa reč sa članovima Stalnog odbora, našim dragim gostima od osobitog značaja, važnosti i koristi za podizanje duha u našim redovima. Dižem čašu za napredak naše stručne omladine i nazdravljam za uspeh Međunarodnoga Saveza geometara“.

Pretsednik saveza H. C. Cole nazdravio je sa nekoliko veselih reči po engleskom običaju članovima svoje familije tj. svakom udruženju prisutnih država zasebno. Ciganska muzika i narodne pesme bile su u početku novost za goste dok ih nisu potpuno osvojili. Zaigralo se je i kolo, čule su se pesme svih prisutnih nacija. Režiseri su imali brigu da s obzirom na sutrašnji radni dan sklone društvo na povratak. Drugog dana su strani gosti izrazili svoje najveće zadovoljstvo zbog kolegijalnosti i srdačnosti kojima su bili obasuti toga večera.

Utorak 1. septembar.

Svršetak sednice Katastarske komisije. Kako su pristizali novi učesnici Međunarodnog sastanka iz unutrašnjosti zemlje, to se auditorium sednice još povećao prema prethodnom danu. Nakon što su redigovane već donete odluke komisije dobio je reč prvi jugoslovenski delegat koji je izjavio: Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije prati rad katastarske komisije sa najvećim interesovanjem. Mi smo zemlja koja izrađuje novi katastar a u većem delu svoje teritorije ima da održava već izrađeni katastar zemljišta. Dobro su nam došle nove ideje i pobude. Stoga je naše udruženje rešilo da u punoj meri bude aktivno kod radova katastarske komisije.

Predlaže da se na današnjoj sednici primi sledeća rezolucija: Katastarska komisija odobrava izveštaj o stanju radova iza poslednje sednice i prima za dalji rad sledeće direktive: a). Udruženja-članovi Međunarodnog saveza geometara dužna su da dostave sve podatke o katastru njihovih zemalja ukoliko to do danas nisu učinile; b) imaju se zamoliti zemlje čija udruženja nisu članovi, da dostave analogna obaveštenja i podatke; c) predsedništvo i sekretarijat komisije dužni su da sakupe sve podatke,

izrade o njima opšti izveštaj do naredne sednice sa svrhom da se može na osnovu tog izveštaja redigovati definitivni uputni tabak. Članovi su dužni da pošalju svoje odgovore na taj tabak.

Predlog je jednoglasno primljen.

Major Killick zamolio je da se donese odluka o mestu i vremenu naredne sednice i predložio da to bude istovremeno sa sednicom Stalnog odbora 1937 god u Parizu.

Dr. Kralj predložio je da ova odluka ne bude tako precizna, već neka bi se iduće sednice Katarske komisije održale i ranije, ako to prilike dozvole.

Odlučeno je da se po pozivu predsednika Saveza može sednice Katarske komisije sazvati kad za to nastane potreba a najdocnije u mesecu julu 1937. god. u vreme kad će biti sastanak Stalnog odbora u Parizu.

Jugoslovenski delegati stavili su na raspolaganje stranim delegatima veći broj primeraka brošure „Le cadastre, le livre foncier et la reforme agraire en Yougoslavie“ da bi ih oni poneli u svoje zemlje i podelili stručnjacima koji se za naše prilike interesuju. *Sednica komisije za Tehnički rečnik*. Posle podne u 15 časova počela je sednica komisije za Tehnički rečnik. Predsedavao je Sir Charles Gott na mesto odsutnog predsednika H. D. Schryvera iz Belgije. Uz članove komisije prisustvovali su i mnogi delegati kao posmatrači.

Predsednik je izvestio prisutne o napredovanju radova poslednje sednice održane u Parizu 1. februara 1936. Rezultati su sledeći: u Belgiji je prikupio 2300 reči H. D. Schryver, u Francuskoj je prikupio i obradio 1300 René Danger, u Velikoj Britaniji prikupio i obradio 1400 F. Trumper, u Švajcarskoj prikupio je W. Rüegg oko 1000 reči.

Dalje je saopštio predsednik da je udruženje američkih procenitelja zemljišta publikovalo brošuri o terminologiji koja je nama bliska i dostavljena je Savezu federacije. U Holandiji je J. M. H. Heines prevodio sa francuskog na holandski jezik rečnik društva za fotogrametriju. Pošto je nakon kraće diskusije primljen izveštaj na znanje, raspravljalo se o budućoj akciji. Diskutovalo se o pitanju koji jezik treba da se smatra kao osnovni jezik rečnika, a drugi bi pored njega bili samo prevodi. Jugoslovenska delegacija u sporazumu sa češkom delegacijom naglasila je potrebu da jedan slovenski jezik uđe u taj rečnik. Ponašanjem ovih delegacija to bi eventualno mogao biti ruski jezik. Na kraju raspravljanja donete su sledeće odluke kao direktive za

rad komisije: a) da se nastavi izrada englesko-francuskog rečnika koja je već otpočela; b) da se udruženja-članovi drugih naroda kojima nije maternji jezik francuski pozovu neka bi izradili analogan rečnik termina koji se odnose na celu geometarsku profesiju. Ovaj posao mogu izvršiti u svom jeziku, smatrajući engleski kao jezik veze, pošto se sa strane Engleza najviše podupire izrada rečnika. Odnosno mogu čekati, u slučaju ako pretpostavljaju francuski kao jezik veze, dok bude gotov englesko-francuski rečnik pre nego dodaju svoj vlastiti prilog.

Komisija je rešila da se sledeći sastanak drži u isto vreme kad i sednice Stalnog odbora 1937 god. u Parizu.

Sreda 2. septembra.

Po programu ovaj dan bio je prvi početak Međunarodnog sastanka geometara u Beogradu. U toku dana trebalo bi dočekivati delegacije (koje su međutim već sve stigle u nedelju), a u večer je po programu moralo biti upoznavanje i drugarska večera u Ratničkom domu. Upoznavanje je već uveliko obavljeno, sklopljena su nova međusobna prijateljstva a i bratimstva.

Ostalo je da se održi večera u Ratničkom domu.

Preko dana strani gosti posetili su svoja poslanstva i privatne domove članova Priredivačkog odbora.

Ostutna belgiska delegacija na dirljiv je način ukazala pažnju domu predsednika Priredivačkog odbora dostavivši preko svog beogradskog poslanstva ogromni buket cveća uvezan njihovom nacionalnom trobojkom koju su nosila dva leptira od briselskih čipaka.

Drugarskoj večeri prisustvovalo je oko dvesta lica. Strane kolege pozdravio je u ime Udruženja geodeta i geometara kao domaćin na toj večeri njegov počasni predsednik, geodetski general Stevan Bošković sledećim govorom:

„Gospodine predsedniče, gospode, gospodo, dragi kolege! Udruženje jugoslovenskih geometara i geodeta pozivajući Stalni odbor Međunarodnog saveza geometara preko svojih delegata na prošlogodišnjem sastanku u Brislu da održi svoje sednice 1936. godine u Beogradu, prestonici Kraljevine Jugoslavije izvinilo se unapred što će uobičajene priredbe zaostati za ranijim priredbama koje su pratile međunarodne geometarske sastanke u velikim evropskim prestonicama. Ali su naši delegati istovre-

meno naglasili osobitu radost što će naše Udruženje primiti kolege iz inostranstva kao drage goste u svojoj zemlji.

Na ovoj drugarskoj večeri, gde smo se prvi put okupili, osobita mi je čast da kao počasni predsednik našeg nacionalnog Udruženja pozdravim toplo i srdačno sve naše drage goste: članove Stalnog odbora sa uvažanim predsednikom pukovnikom g. Cole-om na čelu, potpredsednika g. Danger-a, sve ostale delegate i njihovu pratnju. Budite uvereni, gospode i dospodo da su naša srca ispunjena radošću što vas vidimo tako brojno skupljene u našoj sredini.

Vašim dolaskom data nam je prilika da pokažemo pret-

Drugarsko veče u Ratničkom domu.

stavnicima geometarske struke udruženih zemalja napore i rezultate naše ujedinjene države na ovom polju rada, gde služimo istini i pravnom redu, kako je to vekovni zadatak našeg poziva.

Nastojaćemo da vam pokažemo prirodne lepote naše zemlje da vam boravak kod nas bude ugodan i da ostane u lepoj uspomeni.

Raspravljanja međunarodne Katastarske komisije i Komisije za stručni rečnik kao i većanja Stalnog odbora imaće nesumljivih pozitivnih koristi za našu struku. Sem toga verujemo da ovakvi međunarodni sastanci doprinose međusobnom poznavanju nacija a kroz to prijateljstvu i miru među narodima.

Dobro nam došli dragi, gosti! Pozdravljamo vas sa željom da se za vreme boravka kod nas osećate kao kod svoje kuće.“

Na pozdrav je odgovorio predsednik Međunarodnog saveza geometara, engleski pukovnik H. C. Cole ovim rečima:

„Gospodine generale, gospodine Doktore, gospode, kolege draga sabračo! U ime internacionalne federacije geometara imam čast da izrazim našu iskrenu zahvalnost na večerašnjem gostoprimstvu kao i gostoprimstvu za vreme celog našeg boravka kod vas. Moram vam također zahvaliti na odličnim pripremama ne samo za našu zabavu nego i za dobar tok naših stručnih sednica radi kojih smo se i sastali, i ako nas vaše izvanredno gostoprimstvo prinudava da skoro zaboravimo na njih. Jugoslovensko gostoljublje je već klasično i ja sam ubeděn da sam tumač osećaja svih mojih kolega kad vam kažem da ste sami sebe ove nedelje prevazišli.

Mi se ovde osećamo isto tako dobro kao i kod svoje kuće i kad se budemo već vratili našim kućama mi ćemo sobom nositi najsvečanije uspomene o našem boravku u vašoj divnoj zemlji. Duh prisnog prijateljstva kao neophodan faktor u svima udruženjima bio je po vama razvijen do najvišeg stepena. Ja sam jako zadovoljan da se večeras nalazim okružen drugovima iste profesije iz raznih zemalja.

Svaka zemlja ima svoje posebne probleme, ali u Jugoslaviji vi imate naročito težak zadatak. Vi ste pozvani da izvršite reorganizaciju u vašim istorijskim provincijama od kojih svaka ima svoje karakteristike i specijalne običaje, i vi morate unificirati u stručnom smislu sve ove sisteme. Vi morate rešiti veliki broj urbanističkih i katastarskih problema koji zavise od sadašnjih vaših prilika koje su vezane sa ogromnim razvitkom, a koji i mi možemo konstatovati na svim stranama.

Vrednost direktnih dodira sa članovima naše struke ja potpuno shvaćam i konstatujem da se zajedničkim naporima iste mogu pravilno rešiti.

Kad ja vidim kako ste vi za ovaj sastanak predvideli i najmanje detalje, tad ni jednog momenta ne sumnjam o vašim sposobnostima, da ćete svoje ma kako teške stručne zadatke rešiti u potpunosti.

Sa naročitim zadovoljstvom gledam veliki broj mladih geometara ovde. Vama mladima, ja se obraćam: ne zaboravite nikad da budućnost vaše struke leži u vašim rukama. Na vas je pala velika odgovornost — i trudite se da joj na dostojan način odgovorite, služeći svojoj zemlji, svojoj struci i sebi samim. Naročito podupirite vaše nacionalno udruženje jer je ono jedno od najuglednijih u Federaciji.

Gospodine generale, gospodine doktore, gospode i gospodo,

dižem svoju čašu u znaku priznanja i zahvalnosti i pijem u zdravlje svih članova Udruženja jugoslovenskih geometara i geodeta“.

Srdačno kolegijalno raspoloženje velikog broja jugoslovenskih geometara izazvalo je kod šefova svih stranih delegacija potrebu da i oni uzmu reč u znak zahvale za ukazano im gostoprinstvo.

Šef francuske delegacije René Danger podvukao je u svom govoru prijateljske veze između francuskog i srpskog naroda koje su obeležene vidnim spomenikom na Kalemegdanu. On je lično češće puta dolazio u našu zemlju, upoznao ne samo šefove geometarske struke već je obilazio i geometre pojedinih katastarskih sekcija.

Svojim lepim impresijama dao je izraza u članku „Dela a ne reči“ u francuskom stručnom listu, kojemu je on vlasnik i direktor. Izjavljuje da je francuska delegacija duboko dirnuta srdačnim prijemom koji su ukazali jugoslovenski kolege, želi da se održe postignute prijateljske veze i nazdravlja uspehu domaćina — Udruženja geometara Kraljevine Jugoslavije.

Jubilarac Dr. ing. Josiph Petrik, prof. Univerziteta u Pragu, kao šef češke delegacije, govoreći jednim delom na našem jeziku, istakao je da ideja sveslovenske uzajamnosti treba da se obrazuje i na stručnom polju geometarskoga rada.

Veliki interes i odobravanje izazvao je govor Ezia Fanti-a, delegata italijanskih geometara. Poznato je da su italijanske delegacije u ovakim prilikama dosta hladnokrvne. Kod dolaska bili smo zapazili i dosta rezervisano držanje našeg starog poznanika. Međutim je boravak od tri dana u našoj sredini učinio svoje. Kolega Fanti dao je svojim pozdravnim rečima toliko topline, srdačnosti, priznanja našoj struci i priznanja izvršenom dočeku, da smo bili njegovim govorom očarani.

Buru ovacija i oduševljenja požnjeo je delegat poljskih geometara pukovnik Wladislaw Surmacki. Započeo je svoj govor na francuskom jeziku, nastavio je na poljskom, a svršio je na našem jeziku. U svojim rečima koje su bile prekidane velikim odobravanjem, podvukao je da hiljade zajedničkih reči među slovenskim narodima znače i hiljadu zajedničkih osećanja. Davno prijateljstvo poljskog i jugoslovenskog naroda treba da u svojoj konačnoj fazi bude zajednički rad na stručnom polju.

Na pozdrave se je zahvalio pretседnik Priređivačkog odbora Dr. Zvimir Kralj.

Iza večere razvila se igranka u kojoj su primili učešće i strani gosti, i ozbiljno su se starali da nauče kolo.

Četvrtak 3. septembra

Ovaj dan bio je ispunjen polaganjem venca na grob Neznanog junaka na Avali i tim što su se učesnici Međunarodnog sastanka geometara poklonili seni Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I na Oplencu.

Tačno u 9 časova pre podne bilo je spremljeno 8 automobila za strane delegacije i 6 autobusa za domaće učesnike pred hotelom Palace.

Na grobu Neznanog Junaka posle polaganja venca — jedan minut čutanja.

Prisustvovalo je oko 200 licn a red je bio kako na polasku tako i u toku ekskurzije kao i na povratku, odličan.

U prisustvu velike grupe stranih i jugoslovenskih geometara položio je u ime Međunarodnog saveza geometara njegov pretsednik H. C. Cole lep venac na grob Neznanog junaka.

Svi prisutni odali su čutanjem od jednog minuta poštu senima onih koji su dali svoje živote za otadžbinu.

Naši strani kolege bili su impresionirani dosada izvršenim radovima na novom spomeniku groba Neznanog junaka, genijalnom delu vajara Ivana Meštrovića koje se podiže po inicijativi Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I.

Panorama koja se vidi sa vrha Avale delovala je također snažno na sve prisutne.

Putovanje nastavljeno je do Mladenovca. Pošto je bio vruć,

pravi letnji dan, putnici su se tu malo osvežili a onda produžili do Oplenca.

Sa osećajem pijeteta učesnici su ušli u mauzolej Jugoslovenskih Kraljeva, oplenačku crkvu, zadužbinu Kralja Petra I.

Dok je umetničko bogastvo crkve izazvalo utisak nadzemaljskog, sama kriptna sa svojim grobovima učinila je na prisutne utisak duboke potresenosti. Za vreme šutnje kod groba Kralja-Mučenika videle su se na mnogim licima i stranih i domaćih učesnika suze.

Dozvolom Uprave dvora Nj. V. Kralja razgledali smo prekrasni park, voćnjake i vinograde na imanju ove Kraljeve za-

Na Oplencu sa ručka.

dužbine a zatim smo se sakupili u čistom i prijatnom zadužbinskom hotelu „Sv. Đorđe“.

Svim učesnicima serviran je elegantno lep ručak. Posle ručka pozdravio je pomoću prevodilje g-đice Klare Baumann, strane goste sekretar Glavne uprave udruženja geometara Dimitrije Mlačić. Raspoloženje je bilo vedro, ali je trebalo misliti na povratak.

U 16 časova krenuo je poslednji automobil za Beograd, te je tako putovanje svršeno u najvećem redu i na zadovoljstvo svih prisutnih.

Banket Pretsednika beogradske opštine. Opština grada Beograda dala je u čast našeg međunarodnog zborovanja banket u hotelu „Srpski kralj“.

Sem domaćina g. Vlade Ilića, pretsednika opštine i njegove gospođe prisustvovalo je oko 20 gradskih većnika. Prisustvovali

su uz učesnike kongresa kao zvanice geodetski general Stevan Bošković, ing. Stanoje Nedeljković, dekan Poljoprivrednog fakulteta, ing. Dragomir Andonović, profesor Univerziteta, geodetski general Milovan Terzić, pukovnik Vojislav Madžarević i pukovnik Santo Goldoni.

Večera je servirana u staklenom paviljonu. Svi gosti i njihove gospođe bili su u večernjem odelu. Pretsednik opštine g. Vlada Ilić pozdravio je goste sledećim govorom:

„Gospodine predsedniče, gospođe, gospodo! Prestonica naše ujedinjene otadžbine ima sve češće čast i radost da prima drage i uvažene goste iz inostranstva. Ipak danas odbor opštine grada

Ručak na oplencu.

Beograda preko mene kao predsednika s naročitim zadovoljstvom pozdravlja dobrodošlicom zborovanje Međunarodnog saveza geometara u našoj sredini.

Vašu struku brojimo u red onih struka koje su uzele vidnog učešća na obnovi i razvoju našeg grada. Potreba da se repariraju štete pričinjene ratom činila je našu zadaću naročito teškom: jer nije se radilo samo o usavršavanju onog što već postoji, kao u mnogim zemljama, nego je trebalo tako reći početi od početka.

Mi smo nedavno izvršili po najnovijim principima vaših nauka obnovu premera gradske teritorije. Time smo dobili solidni osnov svim daljim radovima, koje traži enormni razvoj prestonice Jugoslavije. Naši su geometri obavili svoju prvu dužnost. Ali nam je saradnja vaše struke i dalje potrebna kod ekonomske, građevinske, higijenske i socijalne delatnosti. Izmene:

misli i međusobna obaveštenja, koja se čine na vašim sastancima — daće nam dobrih sugestija za ovu saradnju.

Po svom iznimnom geografskom položaju, ležeći između istoka i zapada, Beograd je most koji spaja zemlje i narode, a nije zid koji ih deli. Neka bi i ovo međunarodno zborovanje doprinelo međusobnom upoznavanju i prijateljskim odnosima unutar vaših redova. Želeći vam ugodan boravak među nama i lepe uspomene nazdravljam za napredak i procvat Međunarodnog saveza geometara,“

Na pozdravu se zahvalio pretsednik Međunarodnog saveza geometara H. C. Cole ovim rečima:

„Gospodine pretsedniče, milostive gospode, gospodo i dragi kolege! Sjajan skup današnje večeri potvrđuje reči gospodina predsednika da opština grada Beograda ceni napore geometarske struke.

Imao sam prilike da službenim poslom putujem kroz Beograd pre više od deset godina. Moram reći da sam zapanjen njegovim razvojem i napretkom. Ipak bih hteo da stavim na srce gospodi koja upravljaju gradom i njihovim stručnim saradnicima da ne zaborave kako se svaki moderni grad ponosi svojim starijima i neka bi se čuvali što više karakteristični delovi starog Beograda, naročito oni koji imaju historisku važnost.

Mislim da sve delegacije dele moje mišljenje kako je doček Međunarodnog saveza geometara u Beogradu izvanredno uspeo i da će nam današnje veče ostati u nezaboravnoj uspomeni.

Dižem ovu čašu za sreću i procvat grada Beograda, prestonice Kraljevine Jugoslavije.“

U koncertnom delu priredbe sudelovao je g. Milan Timotić, pevajući sevdalinke, g-đa Delahaye i g-ca Dojna Cucu.

Petak 4 septembra.

Sednica Stalnog odbora. Sednicu Stalnog odbora otvorio je u 10 časova njegov pretsednik H. C. Cole.

Pročitana su pismena izvinjenja odsutnih članova i to: Švajcarske — gg. Delessert-a i Bertschmann-a, Belgije — g.g. Roup-cinskog i Vranckx-a, Holandije — g. Heinesa, Letonije — g. Daugulisa.

Prema pravilima Međunarodnog saveza geometara kongresi se drže svake četvrte godine. Redovni godišnji poslovi, kao

podnošenje izveštaja o radu, stanju blagajne i slično rešavaju se sednicama Stalnog odbora koje se drže svake godine.

Prema tome je u stvari sastanak ovog odbora pojedino i glavna skupština samog Saveza. Praksa je uvela da se manifestovanje i priredbe prilikom ovog sastanka drže na onoj visini kao i za vreme samog kongresa. Tako se kongresi razlikuju samo po broju učesnika, pošto je pristup dozvoljen svim geometrima sveta, bili oni članovi ili ne bili i — po važnosti svojih stručnih odluka.

Članovima je razdeljen izveštaj zapisnika poslednje sednice održane u Brislu 1 septembra 1935.

Scena sa sednice: Miss Klara Baumann prevodi.

Pošto nije bilo primedaba to je zapisnik overen.

Pretsedništvo Federacije razdelilo je prisutnim članovima Stalnog odbora izveštaj o radu za 1935|6 godinu.

U izveštaju se spominje 1). rad poslednje sednice Stalnog odbora, 2). izdata je brošura na francuskom i engleskom jeziku koja prikazuje istorijski razvoj Federacije i sadrži njena pravila, 3). rad na izradi tehničkog rečnika, 4). rad Katastarske Komisije, 5). pod naslovom „Odnosi sa raznim zemljama“ izveštaj spominje da je kao novi član Federaciji pristupilo „Udruženje američkih procenitelja nepokretnih imanja“. Interesovalo se za članstvo u Federaciji i „Udruženje američkih procenitelja zgrada za stanovanje“. Podatke za katastarsku komisiju dostavilo je nemačko poslanstvo u Londonu, premda nemački geometri nisu začlanjeni u Federaciji. Prisustvo delegata rumunskih

geometara, g. Adama Cucu, daje nam nade, da će rumunske kolege stupiti u savez. 6). Stanje blagajne. Priložen je zasebni blagajnički izveštaj iz koga se vidi da su ukupna primanja iznosila 215 £ 17 || 8 d. Izdaci su bili 211 £ 7 || 10 g. Prema tome gotovina u blagajni iznosi 4 £ 9 || 10 d. 7). U prepisci sa pojedinim udruženjima predsedništvo izrađuje stručni program kongresa koji se ima držati 1938 u Rimu.

Nakon što su data objašnjenja po traženju pojedinih pri-
suznika članova Stalnog odbora primio je izveštaj na znanje. Overači računa pregledali su iste još 1. o.m. Prema njihovom izveštaju data je razrešnica predsedništvu.

Uobičajena je na sastancima Stalnog odbora vrlo lepa praksa da pojedina udruženja podnose izveštaje o radu i napretku struke za prošlu godinu dana u njihovoj zemlji. Tako je pod tačkom 14 dnevnog reda ovogodišnje sednice odbora bili su na programu izveštaji prisutnih i odsutnih delegata svake začlanjene države o njihovim prilikama u stručnom pogledu. Donosimo nekoliko takvih izveštaja delom u celosti, delom u izvodu.

Postignut progres u pogledu premera u V. Britaniji posle Briselskog sastanka Stalnog odbora, održanog u Briselu septembra 1935 g.

Od sastanka Stalnog odbora 1935 g. razni Zakoni su, u vezi sa geometarskom strukom, dodati Zbirci Zakona V. Britanije; ali pošto ti zakoni imaju više nacionalni karakter nego međunarodni, britanska delegacija smatra za nepotrebno da o njima podnese izveštaj.

Međutim, ima novosti, koje su prema mišljenju delegacije, od međunarodnog značaja, na ime, poslednji napori učinjeni preko godine od strane Britanske Vlade, da se planovi i karte dovedu u ažurnost. Stalni odbor će se setiti da je Sir Charles Gott, (predsednik federacije) posle Briselskog sastanka, izvestio Odbor, o stalnom urgiranju od strane „Chartered Surveyors Institution“ — urgiranje povećano posle Petog Kongresa Međunarodnog Saveza Geometara, održanog u Londonu 1934 g. — i da je ishod navaljivanja bio pristanak Britanske Vlade, da snosi znatne troškove oko dovođenja planova u ažurnost, i da je početak ovog važnog rada bio u 1935 godini, godinu u kojoj su izvršeni prvi eksperimenti u snimanju iz vazduha.

Za vreme 1936 god., utvrđeni program se je aktivno

sledio; uporedni opiti, odnosno najbolje procedure, urodili su plodom i doneta je odluka da se izvrši nova triangulacija u zemlji, u prkos velikih troškova, jer su razvojem građevinske delatnosti posle rata, mnoge trigonometrijske tačke bile uništene. Kao ishod toga zaključka, Britanska Vlada je odlučila da odbaci dosadnji sistem triangulacije kod aktuelnog premera na veliko, premera koji je bio izvršen po Srezovima, i koji ima oko 40 raznih meridijana (koordinatnih sistema) i da ga zameni premerom oslonjenim na jedan nacionalni (opšti) meridijan (koordinatni sistem). U tome se pravcu već radi.

Da bi se još jedna nova etapa prešla u primeni fotogrametrijskog snimanja otpočetog u 1935, Britanska Vlada je sačinila ugovore ove godine, da se dve izabrane pokrajine u centru zemlje snime iz vazduha. Za sada se međutim, snimanje fotogrametrijskom metodom u V. Britaniji, u svakom slučaju ne može smatrati kao potpun uspeh, i Stalni Odbor će shvatiti da metereološke prilike, a još više vlažna atmosfera u Velikoj Britaniji, nisu zgodne za snimanje; bilo je teškoće i nezgode u primeni „automatskog pilota“ aparata koji je tek izašao iz faze eksperimentisanja. Upotreba, „automatskog pilota“ je ukinuta, i ručno upravljanje aviona vraćeno, da bi se i najmanji napredak postigao.

Beograd 2 septembra 1935

Charle Gott

u ime Britanske delegacije

Zemljišni premer u Švedskoj u 1935 godini

Radovi izvedeni od strane švedskih geometara mogu se podeliti na sledeće:

- 1) Deoba poseda savlasnika.
- 2) Parcelacija.
- 3) Razmena susednih poseda.
- 4) Ustanovljenje međa u slučaju nesuglasica i sporova.
- 5) Utvrđivanje prilika odnosećih se na kupovinu plodouživalačkih poseda, na kojima je plodouživalac podigao kuću za stanovanje.
- 6) Izrada parcelacionih planova ili naknadna parcelacija poseda na građevinske parceve.
- 7) Izrada planova i detalja, koji se odnose na ekspropi-

jaciju zemljišta za građenje puteva, železnice i drugih javnih radova.

- 8) Izrada karata sa potrebnim indikacijama za razne svrhe.
- 9) Razne stručne komisije u pogledu katastra.

Prvih 5 gornjih tačaka spadaju isključivo u nadležnost državnih geomtara. Pored plata, imaju pravo na određenu nagradu za izvesne radove.

Pravo sticanja vlasništva biva samo uz pravni dokaz sopstvenosti. Svaka pravna potvrda odnosi se na registrovan posed. t.j. upisan u zemljišnu knjigu.

Premda se ne može dobiti pravna potvrda za deo poseda (pars puanta), švedsko zakonodavstvo ne odbija pravnu potvrdu za delove integralnih poseda (pars quota) koji su predmet registrovanja (upisa u zemljišnu knjigu).

Uzus je da se nasledstvo deli naslednicima te svaki dobije svoj deo na slobodno raspolaganje. Pre deobe ne može naslednik na svoj deo uzeti hipotekarni zajam.

Uslov parcelacije i deobe je da geometar izvrši pregled predloga, i utvrdi celishodnost i svrhu istih.

Štampanih statističkih podataka za 1935 godinu nema, ali ovako izgleda pregled postignutog uspeha.

Ukupno slučajeva 29.663 na površini od 111.946 ha Sume utrošene:

Naplaćeno od vlasnika	2.310.514.— švedskih kruna (oko 24.500.000.— dinara)
Putni računi na teret države	878.935.— švedskih kruna (oko 9.300.000.— dinara)
	<hr/>
Svega	3.189.449.— švedskih kruna (oko 33.800.000.— dinara)

Osoblje

Činovnika u Odeljenju katastra	16
Geomtara — šefova	24
Steskkih geomtara	200
Pomoćnih geomtara	135
	<hr/>
Svega	375

Gornji podaci ne obuhvataju varoši, već samo van-varoške reone. Obično sve velike varoši imaju svoje geometre, a ove godine je to i Zakonom propisano. Isto tako nisu uneti ni podaci o izradi i prodaji topografskih karata,

pošto ih vojska izrađuje. Verovatno će se uskoro u tom pravcu izvršiti reorganizacija.

Osnova je zemljišnog registrovanja u Švedskoj od pre nekoliko stoleća, neka vrsta engleske „Doomsday book“-a (kao naša stara Baštinska kniga), ali ne odgovara savremenim prilikama. Da bi se način registrovanja (upisa u zemljišnu knjigu) saobrazio modernim potrebama, počelo se je 1909 godine sa uvođenjem novog zemljišnog registra a završeno za celu zemlju 1933 godine.

Srećom, sve vrste katastarskih operacija bile su izvršene pre stupanja na snagu novog načina registrovanja, te se nije pokazala potreba za reambulacijom ili revizijom.

Registar (odnosno zemljišna knjiga) sadrži sva zemljišta u državi, bez obzira na veličinu; posedi su upisani azbučnim redom, a radi lakše identifikacije, svaki posed ima svoj broj.

Kraljevim ukazom (sa saglasnošću Narodnog predstavnništva), stari registri su ukinuti i od 1 jula 1936 godine u potpunosti usvojeni novi. Od ioga se dana novi registri smatraju osnovom za identifikaciju poseda.

Prilike u Argentini

Posle Londonskog kongresa, sekretarijat Međunarodnog Saveza Geometara, dobio je sledeći izveštaj iz Argentine;

Da bi Argentina dospela na isti nivo u pogledu geometarskih radova, na kome se nalaze većina Evropskih država, mora se mnogo truda i rada uložiti.

Organizacija katastra nije racionalna; sve pokrajine i gradovi imaju svoj zaseban sistem registracije poseda, tako da sve skupa i ne liči na katastar. Rzne argentinske provincije, kao i federalna prestolnica sklopili su ugovore sa Vojno Geografskim Institutom za izvođenje osnovnog katastarskog premera. Pošto ti radovi nisu do sada izvršeni, to se nije moglo pristupiti jednobraznoj geometrijskoj parcelaciji.

1932 godine u Rosariji (gradu) počeli su prethodni radovi za izradu gradskog katastra, koji bi obuhvatio tehničko, pravno i ekonomsko gledište.

Trigonometrijsku i poligonu mrežu razvio je Vojno-

Geografski Institut. Metode snimanja i instrumenti su ispitivani (Bosshardt Zeiss, Lodis etc.) Problem procene zemljišta se je studirao. Kada se oštampa opšti izveštaj dostaviće se sekretarijatu.

Aktivnost je usporena većim delom iz ekonomskog razloga, ali se nadamo da ćemo uskoro naše delovanje nastaviti.

Stručno vaspitanje u Argentini, nije isto kao i u Evropi. Dobiva se titula „Agrimesor“ što odgovara geometaru ili merniku) Trogodišnji kurs je stvarno deo građevinskog kursa na Univerzitetu, specijalno primenom korisnih predmeta.

Za sada u Argentini ne postoji posebno geometarsko udruženje. Većina geometara pripada inženjerskim udruženjima; građevinski inženjer je, razume se i geometar, ali zato mora studirati 3 godine više od geometra

Postoje studentska udruženja koja saraduju u stručnom pogledu. Štampaju glasnike, održavanju sastanke i predavanja, i t. d.

Ako bude bilo kakvih promena podneće se naknadno izveštaj.

Izveštaj jugoslovenske delngacije nije mogao biti otštampan u ovom broju zbog ograničenog prostora te će se otšampati u narednom broju.

Prijem kog Ministra finansija. U 12 časova prekinuta je sednica jer su svi delegati po prethodnoj prijavi primljeni kod pokrovitelja sastanka g. Dušana Letice, ministra finansija. Ministar je primio delegaciju u sali za sednice Ministarskog saveta.

Pretsednik Međunarodnog saveta geometara zahvalio se pokrovitelju na časti koja je ukazana geometarskoj struci time što se g. Ministar primio ove dužnosti kao i na pozivu na banket koji će u ime Kraljevske vlade dati g. ministar istog dana u Gardijskom domu.

G. Ministar finansija, raspitivao se o radu sastanka, kako se osećaju strani gosti u Beogradu, ponovio svoj poziv na banket i ljubazno se oprostio sa svima.

Nastavak sednice Stalnog odbora. Posle podne istog dana u 16 časova nastavljena je sednica Stalnog odbora. Člana Federacije. Delegat Raymond Martin pročitao je skicu programa idućeg sastanka Međunarodnog saveza geometara koji će se držati

meseca jula 1937 u Parizu. Upozorio je prisutne da u to vreme traje svetska izložba, da će povlastice na železnici biti velike, i molio je što brojniju posetu kolega iz inostranstva.

Pošto je to bio kraj zvaničnog rada beogradskog sastanka zahvalio se predsednik saveza kratkim govorom na gostoprilstvu jugoslavenskih geometara. Odmah je dao reč šefu francuske delegacije g. Rene Danger-u da njegovu zahvalu dopuni.

G. Danger je rekao da je toliko uzbuđen u ovom času kad treba da zvanično zahvali vlastima i kolegama Kraljevine Jugoslavije da mora svoj govor čitati kako ne bi propustio da spomene sva ona zvanična, društvena i privatna lica koja su radila na tom, da prijem Međunarodnog saveza geometara u Kraljevini Jugoslaviji bude doista veličanstven.

Na žalost nemamo za sada još teksta ovog govora koji će biti štampan sigurno u zvaničnom izveštaju beogradske sednice Stalnog odbora. Ali znamo da je on dat iskreno i da nam je dao potpunu svedodžbu o uspehu naših nastojanja da ostane poseta inostranih kolega Beogradu zapisana u analima Međunarodnog saveza geometara zlatnim slovima.

Predsednik Priredivačkog odbora zahvalio je na toplim i srdačnim rečima predgovornika i na časti koja je od strane inostranih kolega ukazana Udruženju jugoslovenskih geometara i geodeta kao i našoj zemlji.

Na tome je sednica zaključena lozinkom „do viđenja u Parizu“.

Banket u Gardijskom domu. Gospodin Ministar finansija Dušan Letica dao je u čast Međunarodnog saveza geometara banket u topčiderskom Gardijskom domu.

Rascvetala bašta Gardijskog doma bila je iluminovana sijalicama raznih boja. Salone i verandu unutrašnjih prostorija oživljavale su palme i drugo zelenilo, a stolovi trpezarije bili su ukrašeni prirodnim svežim cvećem, k tomu večernje haljine dama i salonsko odelo gospode (stranci većinom sa dekoracijama) dale su priredbi vrlo svečan izgled.

Domaćin, Ministar finansija došao je tačno u 21 čas i održao serkl sa svojim gostima. Pretstavljeni su mu svi strani delegati gosti i domaći učesnici sastanka. Naročito se dugo zadržao gospodin Ministar u razgovoru s onim našim kolegama koji su došli sa detaljnog katastarskog premera. Za vreme večere koncertirala je muzika Kraljeve garde. Serviranje večere teklo je prvoklasnom elegancijom. Kod šampanjca ustao je domaćin večere i izrekao je sledeću zdravicu:

Gospode, Gospodo!

Kraljevina Jugoslavija nastoji na svim područjima ljudske delatnosti da što pre stigne nivo velike moderne države, koji odgovara njezinom političkom značenju i životnoj snazi njezinog vrednog i bistrog stanovništva. Unapređivanje narodne privrede i javni radovi imaju tu vidno mesto. Kod toga Kraljevska Vlada računa na usluge geometarske struke, koja stvara prvi preduslov za sve delatnosti tehničkom definicijom i pretstavom državne teritorije.

U tom pravcu se čine veliki napori i prinose osobite žrtve.

• Govor pokrovitelja congressa g. Dušana Letice, ministra finansija na banketu u Gardijskom domu.

Naši uvaženi gosti iz inostranstva obavešteni su preko naročite publikacije, koju smo izdali u čast njihove posete, putem izložbe radova jugoslovenskih geometara, a sigurno i u raspravljanjima s domaćim stručnjacima o stanju radova našeg Vojno-geografskog instituta, o našim naporima na izradi i održavanju katastra, o izradi i vođenju zemljišnih knjiga, o urbanizmu, o tehničkim radovima kod sprovođenja agrarne reforme, kolonizacije i komasacije zemljišta. U času Ujedinjena stajali smo pred ogromnim zadacima, ali se oni svladavaju u punoj meri i privode kraju.

Kao Ministar finansija imam saradnike iz Vaših geometarskih redova, a imao sam ih i u svojim ranijim funkcijama. Poznat mi je značaj primenjene geodezije, kako na polju narodne privrede i javnih radova, tako i na polju pravnog reda. Stoga mi

je milo, što mogu danas u ime Kraljevske vlade i u ime svoje pozdraviti odlične pretstavnike geometarskog staleža.

Vaša struka stoji od početka civilizacije u službi ljudske zajednice i države. Ona se kroz vekove usavršava i napreduje s opštim napretkom čovečanstva. Neka i ovogodišnji sastanak Međunarodnog saveza geometara u našoj zemlji, gde smo Vas radosno i srdačno primili, bude u naučnom i praktičnom pogledu novi korak napretka geometarske struke.

Predsednik Međunarodnog saveza geometara, engleski pukovnik H. G. Cole uzvratilo je sledećim improviziranim govorom: „Ekscelencijo, milostive gospođe i gospodo, dolazeći u

Govor predsednika federacije H. C. Cole-a u Gardijskom domu.

vašu zemlju mi smo primećivali na svakom koraku red i napredak. Boraveći u prestonici Kraljevine Jugoslavije upoznali smo geometarsku struku i prema tomu kako je ona cenjena od nadležnih vlasti i kako se ona razvija mogli smo videti da vaša država korača gigantskim koracima k tehničkom razvoju. Upoznali smo vašu neobičnu srdačnost i poslovično gostoprimitstvo.

Svakog dana boravka čekalo nas je novo ugodno iznenađenje. Ovo današnje veče kojim ste vi, gospodine Ministre počastili nas u ime kraljevske vlade a tim i Međunarodni savez geometara ostaće nezaboravno u našoj uspomeni a isto tako i u historiji struke.

Odlikovani i osobito počašćeni Vašom pažnjom zahvaljujemo toplo na učinjenoj nam časti Kraljevskoj vladi i Vama lično, ekscelencijo.

Sa iskrenom željom da naš međunarodni sastanak donese koristi i plodove preko same geometarske struke i opštoj stvari, slobodan sam da dignem ovu čašu i da nazdravim sreći, blagostanju i napretku vaše države. Živela Jugoslavija!“

Posle toga je muzika zaspivala državnu himnu koju su svi saslušali stojeći.

Posle večere servirana je kafa u pokrajnim salonima i na verandi. Iza toga je gospođa Ministra finansija, Milena Letica sa generalom Stevanom Boškovićem povela kolo u koje su se uhvatili pored domaćih i neki kuražni stranci.

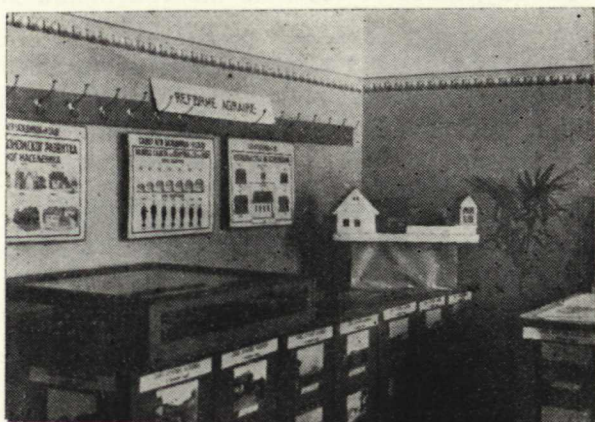
Grupa gostija u Gardijskom domu.

Priredbi u Gardijskom domu prisustvovali su svi strani delegati i njihove gospođe, geod. general Stevan Bošković, geod. general Milorad Terzić, pukovnik Petar Madžarević, profesor Univerziteta Dušan Tomić, profesor Univerziteta Dragomir Andonović, ing. Stanoje Nedeljković dekan Poljoprivrednog fakulteta Dragoljub Matić Načelnik Ministarstva pravde, oteka za zemljišne knjige. Ukupno je bilo oko 100 gosti.

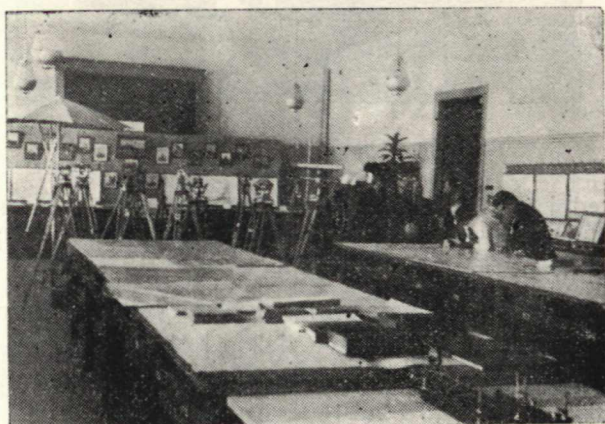
Subota, 5 septembra.

Poseta geodetske izložbe. Na geodetskoj izložbi koju je organizovao ing. Ilija Živković u salama Tehničkog fakulteta bili su izloženi moderni katastarski radovi kao i planovi starog katastra. Ministarstvo poljoprivrede izložilo je tehničke radove kolonizacije i agrarne reforme sa diagramima i modelima. Opština grada Beograda izložila je urbanističke radove. Ovlašćeni civilni

inženjeri i geometri preko drugostepenog komasacionog poverenstva u Zagrebu sudelovali su sa planovima i elaboratima izvršenih komasacija. Vojno geografski institut priredio je zasebnu izložbu u svojim prostorijama.

Sa geodetske izložbe (agrarna reforma)

Izložba geodetskih radova i instrumenata.

Premda su svi strani delegati i domaći geometri posećivali izložbu već ranijih dana u pauzama sednica, ipak je po programu zvanična poseta izložbe bila u subotu 5. septembra prepodne, kad je razgledana izložba na Tehničkom fakultetu. Gosti su pošli u Vojno — geografski institut gde im je načelnik istoga, general Bošković rastumačio uređaj i rezultate rada ove ustanove.

Prema izjavama pojedinih delegacija izložba je na svih neobično delovala. Neke su delegacije više puta svraćale u nju i tražile obaveštenja. Prema tome je i ovaj deo priredbe Međunarodnog geometarskog saveza u Beogradu imao svoj potpuni uspeh.

Izlet u Smederevo. U 15 časova po podne zasebno lađom „Kraljica Marija“ otputovali su svi strani gosti i veliki broj domaćih kolega u Smederevo. Bilo je oko 200 izletnika. Lađa je obišla stare kule smederevskog grada i stala k pristaništu. Tu su goste dočekali prestavnici opštine i sreza. Posle razgledanja

Grupa učesnika na lađi za Smederevo.

grada, posetili su izletnici podrum vinogradarske zadruga, gde su bili ugošćeni vinom. Posle povratka na lađu servirana je večera u svima odelenjima velike lađe „Kraljica Marija“. Uz pesmu i muziku izletnici su stigli pred ponoć u Beograd.

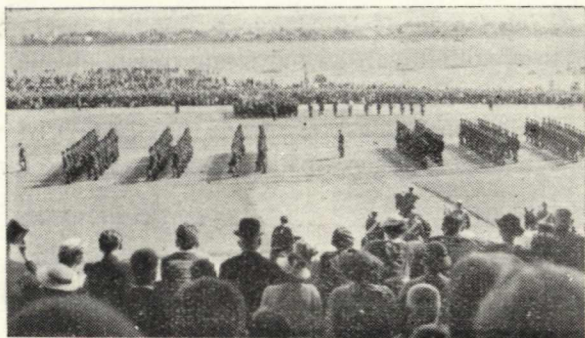
Nedelja, 6. septembra.

Sve strane delegacije prisustvovala su na počasnim tribinama vojničkoj paradi, koja je održana prilikom rođendana Nj. V. Kralja Petra II na Banjici. I tu su naši gosti izgledom, opremom i držanjem naše junačke vojske dobili neizbrisive impresije.

U toku dana delegacije su učinile oproštajne posete pojedinim funkcionerima Priređivačkog odbora i time su međunarodni beogradski dani završeni.

Hroničarski opisani događaji međunarodnog sastanka u Beogradu u ovom članku popunjuju se pismima stranih delegacija koje štampano zasebno u ovoj svesci glasnika. Našu obavezu

spram međunarodne misli u zadruživanju geometara koji smo primili prošle godine u Brislu, pozvavši Stalni odbor Međunarodnog saveza geometara da održi svoje sednice u Beogradu, ispunili smo u celosti i dostojanstveno.

Strani gosti prisustvuju vojničkoj paradi na Banjici.

U prilogu donosimo nekoliko pisama koja su uputili učesnici Sastanka u Beogradu pri povratku u svoju domovinu.

Gospodinu DUŠANU LETICI
ministru finansija

Beograd

7-IX-1036

Ekselencijo

Po nalogu britanske delegacije koja je učestvovala na sastanku međunarodne Federacije Geometara, prošle nedelje u Beogradu, čast mi je izraziti našu najiskreniju zahvalnost na velelepnom gostoprimstvu, koje nam je pružila Vlada Kraljevine Jugoslavije prilikom banketa u Gardijskom domu 4. septembra ov. god.

Ova sjajna priredba bila je jedna od onih, koju sigurno lako neće zaboraviti oni koji su imali čast da budu pozvani, a prisustvo Uaše kao i Vaše gospode činile su prijem još šarmantnijim.

Ne treba da napominjem, da se i Stalni Odbor pridružuje britanskoj delegaciji u gorespomenutom izrazu iskrene zahvalnosti.

Ponizni sluga Vače Ekselencije
A. H. Killick
 generalni sekretar M.S.G.

7-IX-1936.

Moj dragi Doktore

Uoči odlaska iz Beograda ne mogu a da ne bi u ime britanske delegacije izrazio našu veliku zahvalnost Vama, vašem udruženju i jugoslovenskim

kolegama na ukazanom gostoprimstvu prilikom našeg boravka u Jugoslaviji, koji je na našu žalost bio i suviše kratak.

Još pre no što smo došli u Jugoslaviju, iz poslatih nam programa mogli smo zaključiti da nam se sprema sjajan doček i prijem. Ali pravo da Vam kažem, niko ipak nije očekivao tako topli i srdačni prijem. Pažnja, koju ste tom prilikom pokazali dirnula nas je.

Ja, koji sam mnogo putovao i na sličnim priredbama učestvovao, ne pamtim da se je igde toliko izlazilo u susret stranim gostima kao u Beogradu. Tu smo imali pored ostalog na raspoloženju automobile, a kolege koji govore engleski stalno su bili na usluzi gostima.

U Vašoj zemlji u koju smo došli na kratak boravak, a kojoj se divimo, osećali smo se kao kod svoje kuće, čemu ste i Vi doprineli završnom priredbom, koja nam je dala mogućnosti da vidimo intiman život jugoslovenskog naroda i da osetimo spontanu toplinu narodnog gostoljublja.

Ja Vas molim da ne shvatite sve ovo kao prazne faze zahvalnosti, koje se obično upotrebljavaju u običajenim konvencionalnim pismima posle nekog prijema, nego sam se trudio da rečima izrazim zahvalnost koju duboko oseća cela engleska delegacija, i toplo osećanje koje ste Vi, gospodine Doktore, izazvali u nama prema Jugoslaviji i njenom gostoljubivom narodu.

Ovo pismo neće biti potpuno, ako ne izrazim blagodarnost Vašem priredivačkom odboru, Vašim saradnicima, koji su saradivali sa generalnim sekretarijatom, i kolegama, koji sebe nisu štedili, pazeći na naše udobnosti, i to: g-dji Parhomenko i g-ci Nadi Čabak, i g.g. B. Radosavljeviću i Nikoliću.

Ja Vas molim da ovim simpatičnim osobama isporučite našu toplu zahvalnost, kao i g. Dalipagiću, koji je mnogo rado kao zvanični sekretar Priredivačkog odbora.

G-đa Kralj, svojom ljubaznošću činila je boravak u Beogradu za vreme sastanka Federacije još privlačnijim, pa Vas molim da joj izrazite našu srdačnu zahvalnost.

Vaš odani

A. H. Killick, (Engleska)
generalni sekretar

Rim, septembra 1936

Gospodinu Doktoru Zvonimiru Kralju

Beograd

Gospodine Predsedniče,

Vratio sam se u meu domovinu s dušom punom nezaboravljenih uspomena na sve ono što sam video u Jugoslaviji, odajući Vam svoje zadovoljstvo i priznanje za prijem koji nam je bio priredjen.

Napore koje čini Vaša zemlja, izvanredan napredak koji je za kratko vreme postigla nisu mogli ostati nezapaženi od mene, pošto i ja pripadam onoj zemlji koja ima iste ciljeve na polju rada, progressa i mira.

Prijatan utisak Vašeg gostoprimstva nije bio ništa manje dirljiviji od Vaše pažnje i truda da nam boravak u Vašoj sredini bude što prijatniji i udobniji.

Vama i našim jugoslovenskim kolegama izražavam svoju zahvalnosti

moleći Vas da jugoslovenskim geometrima izvolite izručiti zahvalnost i pozdrav od njihovih italijanskih kolega.

Primite, Gospodine Predsedniče, izraze mojih prijateljskih osećanja

Nacionalni sekretar
geom. *Ezio Fanti*

Strazburg, 26-IX 1936.

Cospodinu

Dr. Kralju Zvonimiru
Načelniku Min. finansija

Dragi gospdine

Galvna uprava diplomiranih inženjera i geometara Alzasa i Lorene na sednici od 19 sept. 1936 god. upozнала se sa izveštajem koji se odnosi na sastanak održan u Beogradu.

Stavljeno mi je u dužnost da Vam izrazim najveću zahvalnost za ljubazan i simpatičan prijem koji je Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije priredilo delegatima.

Verujte da ćemo se često sećati divnih dana provđenih u savršenoj harmoniji u Beogradu blagodareći Vašoj preduzimljivosti i organizatorskoj sposobnosti.

Molim Vas da budete jugoslovenskim kolegama tumač naših srdačnih osećanja i zahvalnosti i da ih uverite da ćemo čuvali najbolje sećanje na sve ljubaznosti iskazane nam za vreme našeg boravka u Beogradu.

Primite, dragi gospodine, izraz mog iskrenog poštovanja.

Finc

Gospodinu Dr i gđi **Zvonimir Kralj**

Mnogo poštovani prijatelji!

Na poviatku u moju Severnu domovinu, moja žena i ja smatramo prijatnom dužnošću da Vam izrazimo našu srdačnu zahvalnost.

Izvanredni u svima pojedinostima planski sastavljen program sastanka u Vašoj lepoj prestonici, sa isto tako lepom okolinom, dao nam je mogućnost da za kratko vreme boravka uživamo ne samo u dražima Vaše zemlje, nego i da zapazimo impozantan napredak Jugoslavije poslednjih decenija.

U nadi da ćemo se iduće godine sastati u Parizu, srdačno Vas pozdravljam

Patrik Mogensen

Pariz 10/IX 1936

Gospodinu

Dr Zvonimiru Kralju
Načelniku odeljenja katastra i drž. dobara

Dragi kolega i prijatelju

Na povratku u Pariz želim odmah da Vam izrazim koliko smo bili dirnuti Vašim srdačnim i velikodušnim prijemom celog puta na povratku bio sam pod utiskom našeg boravka u Beogradu.

Verujte, da smo svesni velikih napora koje ste Vi uložili i nadamo se da ćete sada moći da se odmorite.

Trudićemo se da Vam, dogodine kad dođete u Pariz uzvratimo za svu Vašu ljubaznu pažnju koju ste nam ukazali.

U ime francuskih kolega i moje lično primite srdačne pozdrave i iskrenu zahvalnost.

Danže

Prag, 4-X-1926

Gospodinu Dr Zvonimiru Kralju

Beograd

Velepoštovani gospodine,

Po povratku u Prag smatram za dužnost da Vam u ime svoje i svih svojih drugova zahvalim na ljubaznom dočeku u Beogradu, kao i na lepom i kolegijalnom prijemu u Vašoj prestonici.

I. Petžik

Prag, 10 novembra 1936.

Poštovani Gospodine.

Na sednici odbora Saveza Udruženja č. s. geodetskih inženjera održanoj 26 septembra 1936, pošto je primljen na znanje uzveštaj o radu. „Comité permanent de la fédération internationale de geometres“ u Beogradu, kao što i izveštaj o prijateljskom prijemu č. s. delegata (geometara) zaključeno je jednoglasno, da se Vam, kao i predsedniku Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslav. izrazi srdačnu zahvalnost i da se Vas istovremeno zamoli da kod odbora za prijem budete tumač našega priznanja i srdačne zahvalnosti na radu, koji je izvršio oko priredbe kongresa.

Preporučujemo je Vam sa srdačnim pozdravima
Savez udruženja geodetskih inž.

Adolf Mikulejsku
za sekretara

J. Petržić
pretседnik